:לשנה אחת

לְאַצְנְעָא בְהַהוּא צְנִיעוּ, דְּלָא אִתְדַבָּק, וְלָא אָהְיִידַע, דְּרַעֲנָא דְכָל רַעֲוִין בִּּיה, אֵין סוֹף לָא קַיִּימָא לְאוֹדָעָא, וְלַאו לְמֶעְבַּד סוֹף, וְלָאו לְמֵעבַּד רֹאשׁ, כִּמָה דָאָיִן קַדִּמָאָה אַפִּיק רֹאשׁ וְסוֹף. מָאן רֹאשׁ. דָא נְקוּדָה עִלָּאָה, דְּאִיהוּ ָרִישָׁא דְכֹלָּא סְתִּימָאָה, דְּקַיִּימָא גּוֹ מַחֲשָׁבָה. וְעָבִיד סוֹף, דְּאָקְרֵי (קהלת יב) סוֹף דְּבָר. אֲבָל ַלְהָתָם, אֵין סוֹף.

לָאוֹ רְעוּתִין, לָאוֹ נְהוֹרִין, לָאוֹ בוּצִינִין, בְּהַהוּא אָין סוֹף, כָּל אָלֵין בּוּצִינִין וּנְהוֹרִין, תַּלְיַין לְאִתְקַיְּימָא בְהוּ, וְלָא קַיִימָא לְאִתְדַּבְּקָא מָאן ָדְיָדַע וְלָא יָדַע, לָאו אִיהוּ אֶלָא רְעוּ עִלְאָה, ָסְתִימָא דְכָל סְתִימִין, אָיִן.

וְבַר נְקוּדָה עִלָּאָה, וְעַלְמָא דְאָתֵי, אִסְתְּלָקוּ, לָא יַדְעֵי בַּר רִיחָא, כְּמַאן דְּאָרַח בְּרִיחָא וְאָתְבָּסָם. וְלָאו דָא נַיִיחָא נְחוֹחַ, דְּהָא כְתִיב (ויקרא כו) וְלֹא אָרִיחַ בָּרִיחַ נִיחֹחֲכֶם, דְּהָא רִיחַ נִיחֹחַ, רֵיחָא דְרָעוּתָא דְכָל הַנֵּי רְעוּתָא ָדּצְלוֹתָא, וּרְעוּתָא דְשִׁירָתָא, וּרְעוּתָא דְכַהְנָא, ּדְּכֻלְּהוּ רָזָא דְאָדָם. כְּדִין כֻּלְהוּ אָתְצַבִידוּ ָרעוּתָא חָדָא, וִהַהוּא אָקְרִי נִיחֹחַ, רַעֲנָא, ָבָתַרגּוּמוֹ. בָּדֵין כּלָא אָתִקַשַׁר וִאָתִנִּהִיר בַּחַדָא, ַבְּדְקָא וֵאוֹת, כְּמְה דְאִתְּמַר.

וֹעַל דָּא אָתִייהִיבַת הַאי סִטְרָא אַחַרָא, בִּידָא דַבַהַנָּא, דִּכָתִּיב, (ויקראו) צַו אָת אַהַרן (דף רל"ט ע״ב) וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר, רְזָא הָכָא, דְּהָא אוֹקִימְנָא לֵית צֵו אֶלָא עֲבוֹדַת פּוֹכָבִים וּמַזְּלוֹת, וְהָכָא אָתְיִיהִיבַת לֵּיִה, לְאָתּוֹקְדָא הַהִּיא מַחֲשָׁבָה ָרְעָה, וּלְאַעְבְּרָא לָה מִגּוֹ קַדְשָׁא, בְּהַאי רְעוּתָא וּבִהָא לָעֵילָּא, תָנָנָא, דְּאָתּוֹקְדָן. בְּגִין לְאָתְעַבְּרָא מִן קַדְשָׁא. וְהַאי צַו, בַּרְשׁוּתַיִיהוּ קַיִּימָא, לְאַפְּרָשָׁא לָה מִן תֹאמַר, (במדבר כח) צַוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - גַּם כָּךְ, שֶׁהְרֵי בִּרְשׁוּתָם עוֹמֵד (לְהַפְּרִיד אוֹתָה מִן הַקְּרָשָׁה) כָּל וְמַן

שַׁכָּל הַקֶּשֶׁר וְהַיִּחוּד וְהַשְּׁלֵמוּת, לְהַצְנִיעַ בָּאוֹתָהּ צְנִיעוּת שֶׁלֹא מַשֵּׂגֶת וָלֹא יִדוּעָה, שֵׁבָּה רְצוֹן כָּל הָרְצוֹנוֹת, הָאֵין סוֹף אֵינוֹ עוֹמֵד לְהָנָיַע וְלֹא לַעֲשׁוֹת סוֹף וְלֹא לַצַשות ראש, כִּמוֹ שֶׁהַאַיִ״ן הָרָאשׁוֹן מוֹצִיא רֹאשׁ וַסוֹף. מִי הָרֹאשׁ ? זוֹ הַנְּקְדָּה הָעֵלִיוֹנָה שֵׁהִיא ראש כָּל הַנִּסְתָּר שֶׁעוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ הַמַּחֲשָׁבָה. וְעוֹשָׂה סוֹף, שֶׁנִּקְרָא (קהלת יב) סוֹף דָּבָר. אֲבָל לִשָׁם, אֵין סוף.

אַין רצונות, אין אורות, אין אַין מָאוֹרוֹת בָּאוֹתוֹ הַאֵין סוֹף. כַּל הַבְּאוֹרוֹת וְהָאוֹרוֹת הַלָּלוּ תִּלוּיִים לָהָתַקַיֵּם בָּהֶם וָלֹא נִתַּן לְהַשַּׂגָה מִי שֶׁיָּדוּעַ וְלֹא יָדוּעַ, אֵינוֹ אֶלָּא רְצוֹן שֶׁיָּ עֵלִיוֹן, נִסְתַּר כָּל הַנִּסְתְּרִים, אַיִן. וּבְשֶׁהַנְּקָרָה הָעֶלְיוֹנָה וְהָעוֹלָם הַבָּא מִתְעַלִּים, אֵין יוֹדְעִים פָּרָט לְרֵיחַ, כְּמִי שֵׁמֵּרִיחַ אֶת הָרֵיחַ וּמָתִבַּשֵּׂם, וְאֵין זוֹ נַחַת הַנִּיחֹחַ, שָׁהַרֵי כַּתוּב (ויקרא כו) וְלֹא אַרִיחַ בְּרֵיתַ נִיחֹתֲכֶם, שֶׁהֲרֵי רֵיתַ נִיחֹתַ, הָרֵיחַ שֵׁל הָרָצוֹן שֵׁכָּל הָרְצוֹנוֹת הַלְּלוּ שֶׁל תִּפִלָּה, וְהָרַצוֹן שֵׁל שִׁירָה, וּרְצוֹנוֹ שֵׁל הַכּהֶן, שֵׁכַּלְם סוֹד שֶׁל אָדָם, וְאָז כֻּלָּם נַעֲשִׂים ָרְצוֹן אֶחָד. וְאוֹתוֹ נִקְרָא נִיחֹחַ, רַצוֹן, כְּתַרְגּוּמוֹ. וְאָז הַכֹּל נִקְשָׁר וּמֵאָיר כָּאָחַד כַּרַאוּי, כִּמוֹ שַׁנְתַבַּאֵר.

ּוֹעֲלֹ זֶה נִמָּן הַצֵּר הָאַחֵר הַזֶּה בְּיַר הַכּהַן, שֶׁבָּתוּב (שםו) צַוּ אֶת אַהַרן וְאָת בַּנָיו לֵאמֹר. הַסּוֹד כַּאן, שֵהַרֵי בָּאַרְנוּ אֵין צַו אָלָא עַבוֹרָה זָרָה, וְכָאן נִתְּנָה לוֹ לִשְׂרֹף הַמַּחֲשָׁבָה הָרָעָה וּלְהַעֲבִירָה מִתּוֹךְ הַקּדֵשׁ בָּרָצוֹן הַזָּה שָׁעוֹלֵה לְמַעְלָה, בָּעָשָׁן הַזֶּה וּבַחֲלָבִים שֵׁנִשְּׂרָפִים, בְּדִי שֶׁיָּעָבְרוּ מִן הַקֹּדֶשׁ. וְהַצַּוּ הַזֶּה עוֹמֵד בִּרְשׁוּתָם לְהַפְּרִידָה מִן הַקּרֶשׁ מִתּוֹךְ הַקָּרְבָּן הַזֶּה. וְאִם

:לשנה אחת ו אדר

קַדְשָׁא, מִגּוֹ הַאי קָרְבָּנָא. וְאִי תִימָא (במדבר כח) צַוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הָכִי נְמֵי, דְּהָא בִּרְשׁוּתַיְיהוּ קַיִּימָא, (ר״א לְאַפְּרָשָׁא לָה מִן קְרוּשָׁה) בָּלֹ זִמְנָא דְעַבְּדֵי רעוּתָא דְּמָארִיהוֹן, דְּלָא יַכְלָא לְשַׁלְּטָאָה עַלַיִיהוּ.

ּוְהַאּי קְרָא כּלָּא, אַתְיָא לְאַחֲזָאָה רָזָא דְמִלָּה, לְאַעְטְּרָא לְהַהוּא רוּחַ קָּדְשָׁא, לְעֵילָא ַלְצֵילָא, וּלְאַפְּרְשָׁא לָה לְדָא רוּחַ טוּמְאָה, לְנַחְמָּא לָהּ לְתַמָּא לְתַמָּא, דָּא בִּרְעוּתָא וּבִצְלוֹתָא כִרְקַאמְרָן, וְדָא בְעוֹבָדָא, כּלָּא בּדְקָחָזִי לֵיהּ.

וְהַא׳ קְרָא מוֹכַח עָלַיְיהוּ, דִּכְתִּיב, צַו אֶת אַהֲרוֹ וְאָת בָּנָיו לֵאמֹר. צַו: דָּא צַבוֹדַת כּוֹכָבִים ּוּמַזְּלוֹת רוּחַ מְסָאֲבָא. לֵאמר: דָּא אִתְּתְא, ּדְאָקְרֵי (משלי לא) יִרְאַת יְיָ׳. בְּתִיב הְכָא לֵאמֹר, וּכְתִיב הָתָם לֵאמֹר (ירמיה ג) הַן יִשַׁלַח אִישׁ אָת אָשְׁתּוֹ, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְגִין כָּךְ, כּלָּא אִתְמַר, וְכַהֲנָא קַיְּימָא לְאַתְקְנָא כֹלָא, בְּרָזָא דְאָדָם וּבְהַמָּה. זַפָּאָה חוּלָקִיהוֹן דְצַדִּיקַיָּיא, בְּעָלְמָא ַבין, וּבְעָלְמָא דְאָתֵי, לְאִינּוּן יַדְעֵי אָרְחֵי דאוֹרַיִיתָא, וְאַזְלֵי בָה בָּאַרַח קְשׁוֹט, עֲלַיִיהוּ ַכְתִּיב, (ישעיה לח) יָנָ׳ עֲלֵיהֶם יִחְיוּ. בָאי עֲלֵיהֶם. אָלֵין אָרְחוֹי דְאוֹרַיְיתָא. יִחְיוּ, יִתְקַיְימוּ בְהַאי ַ עָלְמָא, וּבְעָלְמָא דְאָתֵי.

תַא חָזֵי, כְּתִיב זֹאת תּוֹרַת הַעוֹלָה, אַמַר רִבְּי חָיָיא, הַאִי קְרָא אוֹקִימְנָא לֵיהּ בְּהַאי ַּגַוונָא, זֹאַת תּוֹרַת: דָּא כְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה: ָדּאָיהִי סַלְקַת וִאָתְעַטְרַת לְעֵילַא לְעֵילָא, לְאִתְקַשְּׁרָא כְּדְקָא וֵאוֹת, עַד אֲתָר דְּאִקְוִי קֹדֶשׁ

הַקַדַשִׁים.

ַדָּבָר אַחֵר, זאת תּוֹרַת: דָּא כְנֵסֵת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה: דָא מַחֲשָׁבָּה רָעָה, ַרָּאִיהִי סַלְּקָא עַל רְעוּתָא דְבַר נָשׁ, לְאַסְטָאָה לֵיה מֵאוֹרְחָא דִקְשׁוֹט. היא הָעוֹלָה, הִיא הִיא דְּסַלְּקָא, וְאַסְטִיאַת לֵיה לְבַר נְשׁ, בְּעֵי לְאוֹקְדָא לֵיה

שֶׁעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁלֹ רְבּוֹנָם שֶׁלֹּא יוּכַל לִשָּׁלֹט צֵלֵיהֵם.

ג' שנים-ש"ב: תקמו

כב שבט

וְהַבְּאַהְרָא הַזֶּה כֻּלּוֹ בָּא לְהַרְאוֹת אֶת סוֹד הַדְּבָר, לְעַמֵּר אֶת אוֹתָהּ רוּחַ הַקּדָשׁ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וּלְהַפְּרִיד אָת רוּחַ הַטְּמָאַה הַזּוֹ לְהוֹרִידָהּ לְמַטָּה לְמַטָּה, וְזֵה בַּרַצוֹן וּבִתִפִּלָּה כִּמוֹ שֵׁאָמַרְנוּ, וְזֵה

ַבְּמַעֲשֶׂה, הַכּל כְּרָאוּי לוֹ. וֹפָּםוֹק זֶה מוֹכִיחַ עֲלֵיהֶם, שֶׁכְּתוּב צַו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר. צַו - זוֹ צַבוֹרָה זָרָה, רוּחַ הַשָּׁמְאָה. לֵאמֹר - זוֹ אִשָּׁה, שֵׁנְּקְרֵאת יִרְאַת ה׳. כַּתוּב כָּאן לֵאמר, וְכָתוּב שָׁם (ירמיה ג) לֵאמֹר הֶן יִשַׁלַּח אִישׁ אָת אָשְׁתּוֹ, וַהְרֵי פֵּרְשׁוּהָ. וּמִשׁוּם כָּךְ הַכּל נָאֱמַר, וְהַכּהֵן עוֹמֵד לְהַתְּקִין אָת הַכּל, בַּסוֹד שֵׁל אַדַם וּבְהָמַה. אַשְׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים בָּעוֹלְם הַזָּה וּכָעוֹלָם הַבָּא לְאוֹתָם הַיּוֹדְעִים אֶת דַּרְכֵי הַתּוֹרָה וְהוֹלְכִים בָּה בְּדֵרֵךְ אֱמֶת, עַלֵיהֶם בַּתוּב (ישעיה לח) ה' עַלֵיהֶם יְחִיוּ. ַמַה זֶּה צֵּלֵיהֶם? אֵלוּ דַּרְכֵי הַתּוֹרָה. יִחִיוּ - יִתְקַיָּמוּ בָּעוֹלֶם הַזָּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

בֹא וּרְאָה, כָּתוּב זאת תּוֹרַת הָעֹלָה. אָמַר רַבִּי חִיָּיא, פָּסוּק זֶה בַּאַרְנוּ אוֹתוֹ בַּגָּוֶן הַזֶּה: זאת תּוֹרַת - זוֹ כְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעֹלָה - שֵׁהִיא עוֹלַה וּמִתעשָרת לְמַעְלַה לְמַעְלַה לָהָתְקַשֵּׁר כָּרָאוּי עַד הַמָּקוֹם

שָׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים. דָבָר אַחֵר, זאת תּוֹרַת - זוֹ כְּנֶּסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעלָה - זוֹ מַחֲשַׁבָה רָעָה שׁעוֹלָה עַל רִצוֹן הָאָדָם לְהַסְטוֹתוֹ מְדֶרֶךְ הַאֲמֶת. הִיא הַעֹלֵה - הִיא ָהִיא שֶׁעוֹלָה וּמַסְטָה אֶת הָאָדָם,

לשנה אחת: תקמח לאדר

בְּנוּרָא, בְּגִין דְּלָא יִתְיָיהִיב לָה דּוּכְתָּא (נ״א לְאַסְנָאָה. לְאַסְנָאָה.

וֹבְגוֹן כָּךְ, עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה, מָא כְנָסֶת יִשְׂרָאֵל. (הְּאִהִּיזִּאת בְּנִין)
בְּאַתְיָא לְדַכְּאָה לֵיהּ לְבַר נְשׁ, מֵהַהוּא רְעוּתָא.
עַל מוֹקְדָה. בְּגִין דִּי נָהָר דִּינוּר, אִיהוּ אֲתָר לְאוֹקְדָא לְכָל אִינּוּן, דְּלָא קַיְימֵי בְּקִיּוּמֵיִיהוּ, יְהָא עָאלִין לוֹן בְּהַהוּא נוֹרָא דְדָלִיק, וּמְעַבְּּרִי שׁוּלְטָבּהוֹן מֵעָלְמָא. וּבְגִין דְּלָא יִשְׁלוֹט, אַצְיְרִיךְ עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבָּח בָּל הַלַּיְלָה, וְאָתְכַּפְּיִיא וְלָא שַׁלְטָא.
וְאִתְכַּפְיִיא וְלָא שַׁלְטָא.

וְעֶלֹּ דָּא, כַּד אִתְּכַּפְיָיא הַאי, סַלְּקָא כְנֶּסֶת יִשְּׂרָאֵל, דְּאִיהִי רוּחַ קְּדְשָׁא, דְּסַלְּקָא וְאִתְעַפְּיָרָא לְעִילָּא, דְּהָא סְלִיקוּ דִילָה, כַּד אִתְכַּפְיָיא הַאי חֵילָא אַחְרָא, וְאִתְכַּרְשָׁא מִינָּה. וּבְגִין כָּךְ, בָּעִינָן בְּרָזָא דְקָרְבְּנָא, לְאַפְּרְשָׁא לְהַאי סִטְרָא מֵרוּחַ קַּדְשָׁא, וּלְמֵיהַב לָה חוּלָקָא, בְּגִין דְּרוּחַ קַּדְשָׁא אִסְתַּלָּק לְעֵילָא.

וְתָּא חָזִי, בְּזִמְנָא דְאִתְבְּנֵי בֵּי מַקְדְּשָׁא,
וְאִתְּבִיד. אִתְּכַּפְּיָיא סִטְרָא אַחְרָא,
וְאִסְתַּלָּק מֵעָלְמָא. וְכַד אִסְתַּלָּק מֵעָלְמָא,
וְאִתְּקם מֵשְׁבְּנָא עַל יְדָא דְמשֶׁה, כְּדִין אִתְּקַם לְּצִילָּא וְתַתָּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיְּקֶם משֶׁה לְצֵילָא וְתַתָּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיְּקֶם משֶׁה אֶת הַמִּשְׁבָּן. מָאי וַיְּקֶם. אֶלָא דְאוֹקִים לְה, לְאִסְתַּלְקָא לְצִילָא לְצִילָא. וְעַל דָא, וַיְּקֶם משֶׁה, מְאון דְּהָבָוֹה מְאִיךְ אוּקְמֵיה, בְּמַאן מְשָׁה, מָאן דְּנָבִיל. בְּגַווְנָא דָא, לְזִמְנָא דְא, לְזִמְנָא הַנֹּי בְּנִיכ (עמִוֹס טִּ אָקִים אֶת סָבַּת דְּוִיד הַנִּיֹבְי. בְּנִיבְנִי בְּתִיב וְנִיבְי בְּנִיב וְנִיב וְנִים לְמַאן בְּנָבִיל. בְּנִיוֹנְא דָא, לְזִמְנָא דְא, לְזִמְנָא דְא, לְזִמְנָא הָנִיי בְּתִיב (עמִוֹס טִּ אָקִים אֶת סָבַּת דְּוִיד הַנִּיבֹי בְּנִיב וּנִיבְים הְנִיב וֹנִיב וּתְנִים בְּנִיבְים הְנִיבְים הְנִיב וֹנִיבְים הְנִיב וֹנְיִנִים הְנִיב וֹנִיבְים הְנִיב וֹנִיבְּיִם הְנִיב וֹנִיבְּים הְנִיב וֹנִיבְים הְנִיב וֹנִיבְּים הְנִיב וֹנְיב וֹנְיִבְּים הְנִיב וֹנְבְּלְתְּנִים הְנִיב וֹנִיב וֹנְבְּיל הַנְבְּלָת.

בְּתִיב, (עמוס ה) נְפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלֵת יִשְׂרָאֵל, מָאי לֹא תוֹסִיף קוּם. (מַשְּמִע דְּהַא יִמָּגָא אַחָרָא קָמָת. הִיא קָמַת

מָגַּרְמָה, וְלָא אוֹקִים לָה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא בְגָלוּתָא דְמִצְרֵיִם, קַדְשָׁא

וְצָרִיךְ לְשָׂרְפָה בָּאֵשׁ כְּדֵי לֹא לָתֵת לָה מָקוֹם יִלְּהִסְטוּתוּ לְרְבּוֹת.

יַּלְיּלְיה לְנִיְּטְּחֹּח לְּנְיְּטְּחֹּח לְּבְּרִוּ בִּיּלְילָה לִּנְיִּטְׁה בִּיִּלְילָה לִּנְילָה לִּנְילָה לִּנְילָה לִיִּלְה לִיִּלְוֹך בְּל אוֹתְם הְּיִנְיר הוּא מָקוֹם לִשְּׁרְף בָּל אוֹתָם שְׁלְּא עוֹמְרִים עַל מְקוֹמְם, שָׁהְרֵי שָׁלֹא עוֹמְרִים עַל מְקוֹמְם, שָׁהְרֵי שֵׁלֹא עוֹמְרִים אוֹתֶם בְּאוֹתָה אֵשׁ שֵׁלְטוֹנְם שְׁדּוֹלֶה אֵשׁ שִׁדּוֹלֶקת, וּמַעְבִירִים אֶת שִׁלְטוֹנְם מִן הָעוֹלְם. וּבְּבְירִים אֶת שִׁלְטוֹנְם מִן הָעוֹלְם. וּבְּבְירִים אֶל הַמִּזְבָּח בָּל מִיּקְרָה עַל הַמִּזְבָּח בָּל הַמִּזְבָּח בָּל הַמִּוֹבְת בָּל הַמִּוֹבְת בְּל מוֹקְרָה עַל הַמִּזְבַח בָּל הַמִּוֹבְת בָּל הַבְּיִלְה, וְנִבְנַעת וְלֹא שׁוֹלֶטֶת.

יַלַרְאָל, פְּשָׁזֶּה נְכְנָע, עוֹלָה כְּנֶטֶת יִשְׁרָאֵל, שָׁהִיא רוּחַ הַקּדֶשׁ, יִשְׁרָאֵל, שָׁהִיא רוּחַ הַקּדֶשׁ, שַׁעוֹלָה וּמְעֲטַּרֶת לְמַעְלָה, שֶׁהֲרֵי עֲלִיָּתָה כְּשָׁנִּכְנָע הַכּּחַ הָאַחֵר הַזֶּה וְנְפְּרָד מִמֶּנָה. וּמִשׁוּם כָּךְ צְרִיכִים בְּסוֹד הַקְּרְבָּן לְהַפְּרִיד אֶת הַצֵּד הַזֶּה מֵרוּחַ הַקְּדֶשׁ וְלָתֵת לוֹ חֵלֶק, כְּדֵי שֶׁרוּחַ הַקְּדֶשׁ וְלָתֵת לוֹ חֵלֶק, לְמַעְלַה.

וֹבֹא רְאֵה, בִּוְמֵן שֶׁנְּבְנָה בֵּית הַמְּקְדָּשׁ וְנַעֲשָׂה, נִכְנַע הַצֵּד הָאַחֵר וְהִסְתַּלֹּק מֵהָעוֹלֶם. וּכְשָׁהְסְתַּלֹק מַהְעוֹלֶם וְהוּקַם הַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי מֹשֶׁה, אָז הוּקַם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. מֹשֶׁה, אָז הוּקַם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה זָהוּ שֶׁכָּתוּב וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. מַה זֶה וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶלָ שְׁהֵקִים אוֹתָהּ לְהִתְעַלוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וּלְכָף וַיָּקֶם מֹשֶׁה. מַה שְׁהָלִים אֶת מִי שֶׁנְּפַל. כְּמוֹ כַן שֶׁמֵּקִים אֶת מִי שֶׁנְפַל. כְּמוֹ כַן לֶעְתִיד לָבא כָּתוּב, (עמוס ט) אָקִים

אֶת סֻכַּת דָּוִיד הַנּוֹפֶלֶת. בָּתוֹב (שם ה) נָפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. מַה זֶּה לֹא תוֹסִיף קוּם? (משְׁמִע שָׁבּוֹמוֹ אַחַר קְּמָה) אֶלָּא שֶׁבִּזְמֵן אַחַר הִיא קָמָה. הִיא קָמָה מֵעַצְמָה, וְלֹא הֶקִימָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהֲרֵי בְּגָלוּת מִצְרַיִם

בְרִיךְ הוּא אוֹקִים לָה, וְעֲבַד כַּמָה נִסִּין, בְּגִין לְאַקְמָא לָה, וּבְגָלוּתָא דְּבָבֶל הוּא לָא אוֹקִים לָה, בְּגִין דְּלָא עֲבַד לוֹן נִסִּים, דְגָרִים חוֹבָה, אָלָא הִיא קָמַת. וּסְלִיקוּ בְנֵי גוֹלָה, כָּאִינּוּן דִּלָא הָוָה לוֹן פָּרוֹקָא, וְלָא הָוָה תִיאוּבְתָּא דְקוּדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא עָלַיִיהוּ, בִּגִין דְּגַרַם הַהוּא חוֹבָא, (דף ר״מ ע״א) **דְאִינּוּן נְשִׁים נַכְרִיּוֹת.**

וֹעַלֹּ דָּא, קַּדְשָׁא בָריך הוּא לָא אוֹקִים לָה לְכָנֵמֶת יִשָּׂרָאֵל, וְלָא עָבֵד לָהּ נְסִּין וּגָבוּרָאן בִּהַהוּא וִמְנָא כִּדִקָא וֵאוֹת. אֲבָל לְזִמְנָא דְאָתֵי, לֹא תוֹסִיף קוּם כְּתִיב, לָא תוֹסִיף, קוּם מִגַּרְמָה, אֶלָּא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יוֹקִים לָה, דְּכָתִּיב אָקִים אָת סַכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶּלֶת. וּכְתִיב (יומיה ל) וְאֵת דָּוִד מַלְבָּם אֲשֶׁר אָקִים לְהֶם. ּוּבְגִין פַּךְ פְתִיב הָכָא, וַיָּקֶם משֶׁה אֶת הַמִּשְׁבְּן. וַיָּקֵם משה וְגוֹ׳.

רָא חָזֵי, כַּד אוֹקִים לֵיה משֶׁה לְמַשְׁכְּנָא, אָתְּקַם מַשְׁכָּנָא אַחַרָא עִמֵיה. וּמַשְׁכָּנָא עַלְאָה, אוֹקִים (נ״א אוֹקִיר) וְסָעִיד כּלְּא, בְּגִין דְּמַשְׁכְּנָא עִלָּאָה, סָתִים וְגָנִיז אִיהוּ לְעִילָא לְצִילָּא. וּמַשְׁכְּנָא אַחְרָא אִתְּקַם עַל מַשְׁכְּנָא דַלְתַתָּא וַקַיִּיטָא עַלֵּיה, וֹם״א עָפֵיה. וּמַשְׁבְּנָא עַלְּאָה הַהוֹא דְּסָתִים וְגָנִיז לְעֵילָּא לְעֵילָּא אוֹקִים וְסָעִיד כּלָּא. וּמַשְׁבְּנָא אַחֲרָא הַהוּא אִתְּקִם על יָדָא דְמַשְׁבְּנָא דִלְתַתָּא כַּוְיִמָּא עָלֵיהּ) בְּחֵילָא דְּהַהוּא מַשִּׁכְּנָא עִלָּאָה עַל כּלָא. וּכְּמָה דִאִתְּקַם מַשִּׁכְּנָא ָדְלְתַּתָּא עַל יְדָא דְמשֶׁה, אוֹף הָכִי לְעִילָא, עַל יָדֵי דִהַהוּא דִבָּנֵי דִמשָׁה (נ״א דַרְנָּא דְמשֶׁה). מִנַלְן. ָדְּכְתִּיב, וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁבְּן. אֶת דַּיִיקָא, לְאָתְחַזָּאָה דִתְרִי מַשְׁכְּנִין בְּרָזָא דְמשֶׁה אִתְּקָנוּ (נ"א אַתְקַמוּ).

אָבַר רִבִּי יוֹסֵי, וִכִי וַיָּקֵם משֵׁה, וִהָא כֹּלָא עַד לָא אִתְתָּקַקן, וְקִימָה לָאו אִיהוּ אֶלָּא כַד

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַקִּים אוֹתָהּ וְעַשָּׁה כַּמָּה נְסִים כָּדֵי לַהַקִּימָה, וּבְגָלוּת בָּבֵל הוּא לֹא הֵקִים אוֹתָה, מָשׁוּם שֵׁלֹא עֲשָׂה לְהֵם נִסִּים, עַּנָרַם הַחֵטָא, אֱלָא הִיא קָמָה. ועלוּ בַּנֵי הַגּוֹלַה כָּאוֹתַם שֵׁלֹּא הַיָה לָהֵם פָּדוּת, וִלֹא הַיִתָה תִשׁוּקַתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם, מְשׁוּם שֶׁגָּרַם אוֹתוֹ הַחֵטְא, שֶׁהֵם נַשִּׁים נַכְרִיּוֹת.

וַלָּבֵן לֹא הַקִּים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אַת כָּנָסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשַׂה לַהֶּם ָנָסִים וּגְבוּרוֹת בָּאוֹתוֹ זְמַן כָּרָאוּי. אֲבָל לֵעָתִיד לָבא, לֹא תוֹסִיף קוּם כַּתוּב. לֹא תוֹסִיף קוּם מֵעַצִּמָה, אֶלָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יָקִים אוֹתָהּ, שֶׁכָּתוּב אָקִים אֶת סֻכַּת דָּוִיד הַנּוֹפֵלֵת. וְכָתוּב (ירמיהל) וְאֵת דַּוָד מַלְכָּם אֲשֵׁר אָקִים לָהֵם. וּמְשׁוּם כָּךְ כָּתוּב כָּאן, וַיָּקֵם מֹשֶׁה

אָת הַמִּשְׁכָּן. וַיָּקֵם מֹשֶׁה וְגוֹ׳. בא וראה, כשמשה הקים את הַמִּשִׁכָּן, הוּקַם מִשְׁכָּן אַחֵר עִמּוֹ, ּוְהַמִּשְׁכָּן הָעֶלְיוֹן הֵקִים (בַּבֵּר) וְסָעַד הַכּל, מִשׁוּם שֶהַמִּשְׁכָּן הָעֶלְיוֹן נָסְתַּר וְגָנוּז הוּא לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וּמִשְׁכָּן אַחֵר הוּקַם עַל הַמִּשְׁכָּן לְמַטָּה וְעוֹמֵד עָלָיו (עמוֹ. וְהַמִּשְׁבְּן ָהָעֶלְיוֹן הַהוּא שָׁנִּסְתָּר וְגָנוּז לְמַעְלָה לְמַעְלָה הַנְּעָד הַבּּל. וְהַמִּשְׁבָּן הָאַחֵר הַהוּא הוּקַם עַל יְדֵי הַמִּשְׁכָּן שֶׁלְּמַשָּה עוֹמֵד עָלָיו) בְּכֹחוֹ שֵׁל אותו מִשְׁכָּן הָעֵלִיוֹן עַל הַכּּל. וּכִמוֹ שָהוּקַם הַמִּשְׁכָּן שֶׁלְמַטָּה עַל יַד משֶׁה, אַף כָּךְ לְמַעְלָה עַל יְדֵי אוֹתוֹ שֶׁבָּנָה מֹשֶׁה (דַּרְגָּה שֶׁל מֹשֶׁה). מִנַּיִן לְנוּ? שֶׁכָּתוּב וַיָּקֶם משֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. אֶת דַּוְקָא, לְהַרְאוֹת שָשׁנֵי הַמִּשׁכָּנוֹת נִתְקָנוּ (הוּקְמוּ) בַּסוֹד שֵׁל מֹשֵה.

אָבַר רַבִּי יוֹסֵי, וְכִי וַיָּקֵם מֹשֶׁה? הָרֵי הַכֹּל טֶרֶם הִתְתַּקֵן, וְקִימָה אֵינָהּ אֶלָּא כְּשֶׁהַכֹּל נִשְׁלָם וְנִכְנָס

אִשְׁתְּלִים כּלָא, וְעָאל שַׁיִיפָא בְשַׁיִיפִיה, מָאי וַיָּקֶם. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, בִּתְלַת